

der allerede er. Jeg var i sin Tid imod, at vi byggede de Søforter, vi have, og nu høre vi da ogsaa, at det heller ikke er syndelig bevendt med dem. Det er derfor, antager jeg, at man nu vil have et nyt, for at de kunne faae mere Betydning; men saa høre vi jo af de Sagkyndige, som hidtil have havt Ordet, at dette dog er tvivlsomt, og saa kan det ikke forundre Nogen, at vi Lægmænd have store Betænkkeligheder ved at gaa til Udgifter, der løbe op til Millioner, til en Plan, som er saa lidt fuldbaaren, at den ikke egner sig til at bibringe os en fast Overbevisning om, at den er rigtig og hensigtsmæssig. Særligt vil jeg udtale min Tak til det ærede Medlem for Præstø Amt's 6te Valgkreds (Bojfen). Hans Foredrag i Dag har glædet mig særdeles meget; det har glædet mig ganske anderledes, end hans Foredrag ved første Behandling af vor Hærløve. Maaske hans Foredrag i Dag var en sammentrængt Tanke — det antager jeg — af det Hele, baade Befæstningsvæsenet og Armeeplanen. Om jeg end ikke kan komme til at dele hans Anskuelse om Armeeplanen, har hans Foredrag i Dag dog forsonet mig med denne Anskuelse, saa at jeg muligvis kan komme til at støtte ham i de Planers Realisering, hvortil han idag har udkastet Tanken, og jeg vil haabe, at den ærede Krigsminister, hvis han vedbliver, da vil tage disse Tanker under alvorlig Overvejelse og gjøre sig til Talsmand for og Forsvarer af dem. Jeg anser dem for særdeles sunde og gode, og jeg tror ikke paa, at vi ville komme til en Realisering af vort hele Hærvæsen og Befæstningsvæsen, forinden der bliver taget ganske anderledes fat paa de Tanker, der ere udtalte af det ærede Medlem for Præstø Amt's 6te Valgkreds, end der hidtil er blevet. Lad mig sige det rent ud; jeg tror ikke, saaledes som Repræsentationen nu er sammensat — kan det lykkes Regjeringen at faae den sammensat paa en anden Maade, end det en anden Sag — at Regjeringen kommer ud af Stedet hverken med sin Hærløve eller med Befæstningsvæsenet, dersom den ikke vil slaa ind paa den Vej som blev antydet af det ærede Medlem for Præstø Amt's 6te Valgkreds, og i den Henseende vil jeg meget stærkt fremhæve hans Anvisning paa Midlerne, paa Pengene, nemlig det, at man gaar til en Indtægt- og Formuebeskatning. Denne Tanke er sund og god i to Henseender, for det første fordi det er der, at Pengene ere, og for det andet kunne vi da faae den gode Villie at se, og den gode Villie kan faae Leilighed til at lægge sig for Dagen. Naar man kan forene saa mange Ting, er en saadan Tanke nok værd at optage hellere i Dag end i Morgen, men at vedblive paa det Skattegrundlag, vi have, og at stille en Fremtid i Udsigt, hvor man skal rykke ud med Millioner paa Millioner og saa komme med Planer — det er maaske et stærkt Udtryk, naar jeg siger, at de ere saa taagede, som de i Dieblisset ere, — saa

at man hverken veed ud eller ind, dette er overmaade uheldigt. Naar jeg siger: „taagede“ maa det maaske forsvares derved, at det vist ikke er usandsynligt, at der mellem de Herrer Militære, Semilitære paa den ene Side og Landmilitære paa den anden, er meget stor Meningsulighed om hvorledes vort Armeevæsen og vort Fæstnings- skal være. Jeg tror at vide, at der mellem de Militære paa begge Sider er høist ulige Meninger, og derfor mener jeg ligeledes, at den Tanke, der blev udtalt af det ærede Medlem for Præstø Amt's 6te Valgkreds om at faae hele vort Armeevæsen samlet paa een Side, vilde være heldigt. Vi have havt det, hvorfor vi kom bort herfra, veed jeg ikke, men det synes mig, at det vilde være særdeles heldigt, om vi jo for jo hellere fik det samlet paa een Side igjen. Naar jeg tænker mig, hvad vel de nærmere Bevæggrunde kunne være til, at man i saa høje Løner priser denne Plan om at befæste Kjøbenhavn og her samle det Hele, har jeg som sagt haft meget ondt ved at komme til noget klart Begreb om, hvad der egentlig er den ledende Tanke. Man tør ikke godt omgaaes med en saadan Tanke som denne, at man tænker sig for det første, at her vil blive en hel Del Penge at tjene paa denne Plads, og at der for de Befalende (Berg: Nei, Nei!) Sa, jeg siger ikke, at det er saaledes, jeg siger, at man nødig tør omgaaes med denne Tanke, men hvad skal man da omgaaes med? Naar Planerne endnu ikke ligge klart og solidt frem for Os, end det mere deres Skyld, at man kommer paa Afveje. Havde deres Tanker ligget klare og rene for, havde jeg ikke nu været paa Afveje, hvis det er en Afvej. Men jeg vil sige en Tanke til, som maaske ogsaa er forfæret, men som jeg dog vil fremføre, og det er den, at for de militære Befalingsmænd er Kjøbenhavn det eneste Sted, hvor de sætte Pris paa at leve. (Munterhed og Modsigelse). Sa, man kan finde det morsomt og ubegrunder, og jeg skal finde mig i, at man tillægger det, hvadsomhelst man vil, jeg tror, som sagt, at man ikke bør omgaaes med saadanne Tanker, men indtil jeg ser og hører de virkelige militære Sagkyndige ganske anderledes forsvare deres Planer, end de have gjort idag, maa de forlade mig, at jeg ikke kan friggjøre mig saa aldeles for, at slike Tanker og Meninger ogsaa ere med i deres Bevæggrunde. Det er ikke heldigt, om de ere der, og jeg vil anbefale dem at lægge dem tilside, men naar de gjøre det, kunde de maaske komme til at fæste Diet paa et mere naturligt Punkt, end de hidtil have gjort, og saa kunde vi maaske være saa heldige, at de Landsdele, jeg har omtalt, Sylland, ogsaa kunde komme i Betragtning. At det ikke skulde være muligt ved en fuldstændig Ordning af vort Armee- og Befæstningsvæsen ogsaa at have den Tanke for Die, — for som sagt at blive ved dette Udtryk, — at vi kunne have fast Fod i Sylland, kan jeg ikke ret